

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Α. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Β. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 115 28 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βλάχου, Μ. Μελισσάρη
Τηλέφωνο : 213 1512 109, 2131512 191
Ηλ. Ταχυδρομείο : dasktim@gmail.com

Δια του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Αθήνα, 18-07-2018

Αρ. Πρωτ.: 170900/1631

ΠΡΟΣ: ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
Έδρες τους

ΚΟΙΝ.: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ: Υποβολή δήλωσης Δημοσίου εντός ορίων κτηματογράφησης και δασικού χάρτη.

Με δεδομένο την διάταξη της παρ. 2 άρθρου 2 του ν. 2308/1995 όπως ισχύει (παρ. 12 άρθρου 154 ν. 4389/2016), σύμφωνα με την οποία το Δημόσιο υποχρεούται να υποβάλει δήλωση εγγραπτού δικαιώματος, για τους λόγους τής διασφάλισης και προστασίας των δικαιωμάτων του, στα πλαίσια των κτηματογραφήσεων του Εθνικού Κτηματολογίου, σε συνδυασμό με τις οδηγίες που κατά καιρούς σας έχουν δοθεί για το σχετικό θέμα, οι Διευθύνσεις Δασών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ως αρμόδιες (παρ. 10 αρθ. 28 ν. 2664/1998), θα συνεχίσουν να υποβάλλουν δηλώσεις και συμπληρωματικά στοιχεία αυτών, στις περιοχές των μερικώς ή ολικώς κυρωμένων δασικών χαρτών με τα στοιχεία που προκύπτουν από αυτούς.

Στις περιπτώσεις που έχει υποβληθεί προγενέστερα δήλωση στηριγμένη σε στοιχεία του καταρτιζόμενου δασικού χάρτη και εφόσον τα Τμήματα Δασικών Χαρτογραφήσεων των οικείων Δ/σεων Δασών διαπιστώσουν ότι αυτά τα στοιχεία έκτοτε έχουν μεταβληθεί, είτε με αύξηση είτε με μείωση των δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, κατόπιν της επικαιροποίησής τους, της ανάρτησης, της μερικής ή ολικής κύρωσης των δασικών χαρτών, τότε θα επανέρχεστε με νέα τροποποιητική δήλωση.

Τυχόν στοιχεία και πληροφορίες που αφορούν σε αναγνωρισμένες ιδιωτικές έναντι του Δημοσίου εκτάσεις, που προκύπτουν από την έρευνα του αρχείου των υπηρεσιών σας, θα υλοποιούνται κατά το ανωτέρω στάδιο εξαιρούμενες από το περιεχόμενο της δήλωσης. Σημειώνουμε ότι η θεσμική επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση για την κυριότητα στις εκτάσεις δασικού ή χορτολιβαδικού χαρακτήρα που αποτελούν τη δήλωση, εδράζεται αφενός στην διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 998/1979 όπως ισχύει με την παρ. 3 άρθρου 32 ν. 4280/2014, ή άλλες ειδικότερες διατάξεις και αφετέρου, σύμφωνα με την πάγια νομολογία στις διατάξεις που αναφέρονται στην υπ' αριθ. 199277/653/18-11-2010 εγκύκλιό μας. Συμπληρωματικά της ανωτέρω εγκυκλίου αναφέρουμε ότι για τις Νέες Χώρες το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των ως άνω εκτάσεων προκύπτει από τον Οθωμανικό Νόμο περί Γαιών της 7 Ραμαζάν 1274, στο άρθρο 3 του οποίου προβλέπεται ότι

«Δημόσιαι γαίαι είναι οι αγροί, οι λειμώνες, τα λειβάδια, τα θέρετρα, ήτοι αι χειμεριναί και θεριναί βοσκαί, τα δάση και τα παρόμοια, των οποίων η κυριότης ανήκει των Δημοσίων και παρεχωρούντο υπό της Κυβερνήσεως». Οι ως άνω διατάξεις του Νόμου περί Γαιών ισχύουν στην ελληνική νομοθεσία δυνάμει του ν. 147/1914 στο άρθρο 2 παρ.3 του οποίου οριζόταν ότι " στις χώρες που διατελούσαν τέως υπό την άμεση κυριαρχία του Οθωμανικού Κράτους εισάγεται εν γένει η ελληνική νομοθεσία. Διατηρούνται όμως σε ισχύ οι περί γαιών (οθωμανικές) διατάξεις που ρύθμιζαν τα επ' αυτών (των γαιών) ιδιωτικής φύσεως δικαιώματα...". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι διατηρούνταν σε ισχύ ο Οθωμανικός Νόμος περί Γαιών (οθΝπΓαιών) της 7ης Ραμαζάν 1274 (1858), οι ρυθμιστικές διατάξεις του οποίου οριοθετούσαν το περιεχόμενο των κεκτημένων ιδιωτικών δικαιωμάτων των δικαιούχων επί των δημόσιων, των μη κυρίως αφιερωμένων ή βακουφικών, των "καθιερωμένων σε κοινή χρήση" και των νεκρών οθωμανικών γαιών. Η τυπική κατάργηση της προαναφερόμενης διάταξης του ν. 147/1914 με το άρθρο 5 εδάφιο 8 του ΕισΝΑΚ δεν εμποδίζει την αναγωγική χρήση του, με βάση την ειδική, διαχρονικού δικαίου, διάταξη του άρθρ. 51 του ΕισΝΑΚ, σύμφωνα, με την οποία η απόκτηση κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος (κεκτημένου) πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (23.2.1946) κρίνεται από το δικαίο που ίσχυε όταν έγιναν τα πραγματικά γεγονότα για την απόκτησή τους (βλ. πρόσφατη ΑΠ 588/2016, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ).

Επιπλέον, στα όργανα που εκτελούν τις κτηματογραφήσεις, θα γνωστοποιείτε την προέλευση των στοιχείων της δήλωσής σας (μερικώς κυρωμένος – ολικώς κυρωμένος δασικός χάρτης) και ότι μπορούν να εγγράφουν ιδιωτικά δικαιώματα στις δηλούμενες εκτάσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις και επιπλέον η ενδεχόμενη εγγραφή να γνωστοποιείται σε σας συνοδευόμενη από τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε (παρ. 1 και 2 αρθ 28 ν. 2664/1998).

Επισημαίνουμε, επίσης, ότι στο κεφάλαιο 3.3 «ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ», παρ. 3.3.1 «Ψηφιακά δεδομένα ορίων», του τεύχους προδιαγραφών, της με αριθμό 158576/1579/04.07.2017 ΥΑ (ΦΕΚ 2373 Β'), ορίζεται ότι: «α) Τα όρια των δήμων, τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 3852/2010 (Α' 87). Τα όρια αυτά χορηγούνται σε ψηφιακή μορφή από την Ε.Κ.ΧΑ. Α.Ε. και είναι σύμφωνα με τα όρια των ως άνω περιοχών, εφόσον αυτά έχουν προσδιορισθεί στο πλαίσιο των αντίστοιχων μελετών κτηματογράφησης ή σε διαφορετική περίπτωση, με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Οποιαδήποτε αμφισβήτηση επί της θέσης των διοικητικών ορίων δεν επιλύεται με τη διαδικασία κατάρτισης "Δασικών Χαρτών"». Στις περιπτώσεις που τα όρια κτηματογράφησης, που αποστέλλονται στις Δ/νσεις Δασών για την υποβολή δήλωσης των δικαιωμάτων τού Δημοσίου, διαφοροποιούνται από τα όρια που είχαν χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση του δασικού χάρτη, η οικεία Δ/νση Δασών υποβάλλει τη δήλωση σύμφωνα με τα όρια της κτηματογραφούμενης περιοχής:

α) συλλέγοντας τα απαραίτητα στοιχεία αναρτημένων ή κυρωμένων δασικών χαρτών από τις όμορες αρμόδιες Δ/νσεις Δασών, εφόσον τα όρια της κτηματογράφησης εισέρχονται εντός των περιοχών τους,

β) επισπεύδοντας την υπόδειξη, σ' αυτήν, από τις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τα όρια της με αριθμό 283397/1983 (ΦΕΚ Β' 479) Απόφασης Υπουργού Γεωργίας «Καθορισμός περιοχής δικαιοδοσίας Δασαρχείων, Δασονομείων και Δασοφυλακίων» που εκδόθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 25 του Π.Δ. 1213/1981 (ΦΕΚ Α' 300) «Περί αναδιοργάνωσης των Δασικών Υπηρεσιών», των εκτάσεων που οφείλεται να υποβληθεί δήλωση ιδιοκτησίας (δάση, δασικές, χορτολιβαδικές εκτάσεις), στις περιοχές που δεν υφίσταται καταρτισμένος δασικός χάρτης. Οι εκτάσεις εντός πλαισίου δασοπροστασίας για τις οποίες οφείλεται υποβολή δήλωσης στα πλαίσια των κτηματογραφήσεων, θα υποδειχθούν από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την προστασία και διαχείρισή τους (Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών άνευ Δασαρχείων) οι οποίες διατηρούν την ευθύνη υπόδειξης, ενώ τα Τμήματα Δασικών Χαρτογραφήσεων, των Δ/νσεων Δασών, στις υπό κτηματογράφηση περιοχές θα συμπεριλάβουν τα υποδειχθέντα στην ενιαία δήλωση της περιοχής που κτηματογραφείται.

Τα Τμήματα των Δασικών Χαρτογραφήσεων των Διευθύνσεων Δασών οφείλουν να επικαλούνται κατά την υποβολή των σχετικών δηλώσεων ή ενστάσεων, στις περιοχές που τελούν υπό κτηματογράφηση και δεν έχει ακόμα κυρωθεί ο δασικός χάρτης, οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό στοιχείο περί τής φύσεως δεδομένης έκτασης ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής και περί της κυριότητας του Δημοσίου επ' αυτής, κάνοντας χρήση μεταξύ άλλων των στοιχείων του αναρτημένου δασικού χάρτη, τυχόν εκδοθείσες πράξεις άρθρου 14 ν. 998/1979, ψηφιακό αρχείο χαρτών βλάστησης, φωτοερμηνείες κ.λ.π., όπως περιγράφονται στις οδηγίες που κατά καιρούς σας έχουν αποσταλεί (ενδεικτικά αναφέρουμε τα 85081/315/14.05.2001, 85969/247/14.03.2002, 98836/598/18.07.2002, 98839/613/23.07.2002 και 90554/47/10.01.2003 δικά μας), σύμφωνα με την 173/2002 ομόφωνη γνωμοδότηση του ΝΣΚ, που έγινε αποδεκτή από την Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Τα όρια κτηματογράφησης και τα όρια του δασικού χάρτη, δεν επηρεάζουν τη χωρική αρμοδιότητα εφαρμογής τής δασικής νομοθεσίας από τις περιφερειακές δασικές υπηρεσίες, η οποία καθορίζεται στην ως άνω 283397/83 Υ.Α..

Για τον λόγο αυτό οι Δ/νσεις Δασών αποστέλλουν τα στοιχεία τού κυρωμένου δασικού χάρτη, στις όμορες δασικές υπηρεσίες, ώστε να ληφθούν υπόψη κατά την άσκηση της κατά χώρο αρμοδιότητάς τους στην εφαρμογή των λοιπών διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, αφού το περιεχόμενο του μερικώς ή ολικώς κυρωμένου δασικού χάρτη έχει πλήρη αποδεικτική ισχύ για τα τμήματα δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα σε κάθε διοικητική και δικαστική αρχή (παρ. 5 άρθρου 17 και παρ. 3 άρθρου 19 ν. 3889/2010).

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Χ. Μπαριτάκη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Γραφείο Υπουργού Π.ΕΝ. κ.
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Π.ΕΝ. κ. Σ. Φάμελλου
3. Ελληνικό Κτηματολόγιο
Μεσογείων 288, Χολαργός
4. Γραφεία Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
Έδρες τους
5. Γραφεία Γενικών Διευθυντών Δασών & Αγροτικών Υποθέσεων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
Έδρες τους